ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต)โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ผู้วิจัย นายภาณุวัฒน์ คุณเวียน
ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
สถานที่วิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โทร.082-4156147
E-mail: panuwatkk2520@gmail.com
ปีที่วิจัย ปีการศึกษา 2567 - ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา(โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 4) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ภายใต้การดำเนินการ 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวิจัย (Research : R1) การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา (Analysis : A) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development : D1) เป็นการออกแบบและการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (Design and Development : D and D) ระยะที่ 3 การวิจัย (Research : R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (Implementation) ในปีการศึกษา 2567 และปีการศึกษา2568 ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development : D2) เป็นการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้ข้อมูลวิจัยจาก Research 2 (R2)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 รวมทั้งสิ้น 5 ประเด็น ทุกประเด็นปัญหาล้วนส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ซึ่งพอสรุปประเด็นสภาพปัญหาที่พบ ทั้งสิ้น 5 ประเด็น ดังนี้ 1) สภาพปัญหาด้านนโยบายการจัดการศึกษา 2) สภาพปัญหาด้านบุคลากรมืออาชีพ 3) สภาพปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) สภาพปัญหาด้านเครือข่ายความร่วมมือ 5) สภาพปัญหาด้านความต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้มีรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 คือ “PLAN MODEL” มี 4 องค์ประกอบ ที่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ประกอบด้วย 1) P : Policy (นโยบาย) 2) L : Leadership (ผู้นำทางวิชาการ) 3) A : Active Learning (การจัดการเรียนรู้เชิงรุก) 4) N : Network (ภาคีเครือข่าย) ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบ ความสอดคล้องและความเหมาะสมเบื้องต้น แล้วมีการปรับปรุงร่างรูปแบบและร่างคู่มือให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่มีการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในปีการศึกษา 2567 - 2568 ที่ส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ดังนี้

1) ได้ทราบสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

2) ได้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สระแก้ว เขต 2 ที่สอดคล้องกับบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และสถานศึกษาในสังกัด

3) ได้ทราบผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กล่าวคือ ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้ขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิ กิจกรรมบริษัทสร้างการดี กิจกรรมการใช้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เป็นต้น และได้รับรางวัลระดับภาคและระดับประเทศ อีกทั้งสถานศึกษาในสังกัดเป็นต้นแบบสถานศึกษาระดับประเทศในการขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา ในปีการศึกษา 2568

4) ได้ทราบผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ว่ามีคะแนนการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.97 อยู่ในระดับมากที่สุด

5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นหน่วยงานต้นแบบในการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ด้วยเครื่องมือที่สอดคล้องกับบริบทและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า คะแนนการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยใช้รูปแบบ PLAN MODEL ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.97 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีผลการประเมินในระดับมากที่สุด คือ N : Network (ภาคีเครือข่าย) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.98 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ L : Leadership (ผู้นำทางวิชาการ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.97 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับ 3 คือ P : Policy (นโยบาย) และ A : Active Learning (การจัดการเรียนรู้เชิงรุก) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.96 ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด